

ΕΛΣΗ ΤΣΟΥΚΑΡΑΚΗ

Μέχρι να ξημερώσει

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΕΡΡΗΝΙΚΗ ΠΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Μέχρι να ξημερώσει**
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Έλση Τσουκαράκη
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Κατερίνα Δουρίδα
ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Χρυσούλα Μπουκουβάλα
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Ραλλού Ρουχωτά
ΕΚΤΥΠΩΣΗ: Άγγελος Ελεύθερος & ΣΙΑ Ο.Ε.
ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ: Κωνσταντίνα Παναγιώτου & ΣΙΑ Ο.Ε.

© Έλση Τσουκαράκη, 2012
© Εικόνες εξωφύλλου: Stephen Carroll/Trevillion Images UK
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2012

Πρώτη έκδοση: Νοέμβριος 2012, 3.000 αντίτυπα

ISBN 978-960-496-951-7

*Τυπώθηκε σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά
και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτίου.*

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδείας του εκδότη κατά οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.
Έδρα: Τατοΐου 121
144 52 Μεταμόρφωση
Βιβλιοπωλείο: Μαυρομιχάλη 1
106 79 Αθήνα
Τηλ.: 2102804800
Telefax: 2102819550
www.psichogios.gr
e-mail: info@psichogios.gr

PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.
Head office: 121, Tatoiou Str.
144 52 Metamorfossi, Greece
Bookstore: 1, Mavromichali Str.
106 79 Athens, Greece
Tel.: 2102804800
Telefax: 2102819550
www.psichogios.gr
e-mail: info@psichogios.gr

ΕΛΣΗ ΤΣΟΥΚΑΡΑΚΗ

*Μέχρι να
ξημερώσει*

Στη Χριστίνα μου...
γιατί μαθαίνει με πολύ πόνο,
ανηφορίζοντας τη δύσκολη
και κακοτράχαλη όχθη του ποταμού,
να μην προδίδει τον εαυτό της!

*Πόσο μοιραία διασταυρώνονται οι ζωές των ανθρώπων,
προκειμένου να διδαχτεί η ψυχή τους ν' αποδέχεται, ν' αγαπά
χωρίς όρους και να συγχωρεί;*

*Πόσα δύσβατα μονοπάτια πρέπει να διαβεί η ανθρώπινη
ψυχή, μέχρι ν' αποδεχτεί τα λάθη της, να τα ξεορκίσει, να δι-
δαχτεί την αγάπη και να συνεχίσει γαλήνια την πορεία της;*

*Η μεγαλύτερη και η πλέον κακοτράχαλη πορεία της ψυ-
χής είναι εκείνη που οδηγεί πάντα στην αποδοχή και τη
συγχώρεση. Οι δυο ουράνιες προϋποθέσεις της αγάπης!*

Ο Βάιος βγήκε από το ζαχαροπλαστείο με τα γλυκά στο χέρι και τηλεφώνησε στην αδελφή του για να επιβεβαιώσει τη συνάντησή τους νωρίς το απόγευμα στο σπίτι. Η γιαγιά τους εξέπεμπε μυστήριο όταν επέμενε ότι ήθελε να τους εξιστορήσει επισήμως ορισμένα, αόριστα προς το παρόν, πράγματα. Δε συνήθιζε να τους αναφέρει τις κινήσεις της ζωής της ούτε να δίνει εξηγήσεις για το παρελθόν που ταλάνιζε την ψυχή τους. Πώς προέκυψε ξαφνικά τότε να συγκαλεί οικογενειακή συγκέντρωση με τέτοιο στόμφο κι επισημότητα;

Περίεργη γυναίκα υπήρξε πάντα η Μερόπη· δεν έμοιαζε στο ελάχιστο με τις παραδοσιακές φιγούρες γυναικών της ηλικίας της, και επιπλέον η συμπεριφορά της και ο τρόπος που έπαιρνε τις αποφάσεις περιβάλλονταν πάντα από ένα ομιχλώδες και απροσπέλαστο πέπλο, σκεφτόταν προβληματισμένος ο νεαρός άντρας.

Έφτασε πρώτος στο σπίτι, τακτοποίησε τα γλυκά στο ψυγείο και φόρεσε φόρμα γυμναστικής για να νιώθει άνετα. Η γιαγιά του βρισκόταν ακόμα απομονωμένη στο δωμάτιό της, με την πόρτα κλειστή, κι εκείνος κοίταζε το ρολόι με ανυπομονησία, σίγουρος ότι η αγαπημένη διδυμούλα του θα τους έστηνε πάλι στο προκαθορισμένο ραντεβού τους. Σε ζητήματα συνέπειας και τυπικότητας δεν έμοιαζαν καθόλου, λες και είχαν γεννηθεί σε διαφορετικούς πλα-

νήτες· της είχε όμως επιστήσει την προσοχή ότι αυτή η πρόσκληση από μέρους της γιαγιάς τους απαιτούσε αυστηρή συνέπεια.

Σπάνια η γυναίκα που τους μεγάλωσε εκδήλωνε επιθυμία να τους μιλήσει για οποιοδήποτε θέμα αφορούσε τη ζωή τους. Είχαν συνηθίσει το χούι της να τους αφήνει σύξυλους στο σκοτάδι για ό,τι είχε να κάνει με το οικογενειακό τους δένδρο, αλλά κατάφερε να τους επιβάλει με τον καιρό να σέβονται την επιλογή της και να μην τη φέρνουν σε αμηχανία. Οποιαδήποτε ερώτηση για τους γονείς τους ή τη δική της προηγούμενη πορεία σκοτεινίαζε το βλέμμα της και την πλημμύριζε μελαγχολία. *Την κατάλληλη στιγμή θα μάθετε, να έχετε υπομονή στη ζωή σας!* τους παρότρυνε συνέχεια και βυθιζόταν στη σιωπή. Ξαφνικά, λίγες μέρες πριν, σαν τελάλης που περιοδεύει στην επαρχία διαλαλώντας την πραμάτεια του, άρχισε να τους προετοιμάζει για μια επικείμενη συζήτηση, χρωστούμενη από τα παιδικά τους χρόνια. Η διάθεσή της είχε μεταλλαχθεί ριζικά, την ένιωθαν χαρούμενη να τιτιβίζει συνέχεια στ' αυτιά τους σαν φλύαρο κοριτσόπουλο. Η μεταμόρφωσή της ήταν μια συνεχόμενη πηγή ενέργειας και αισιοδοξίας· δε χόρταιναν να την εισπράττουν. Το σπίτι τους γέμιζε φως και αντιλήφθηκαν ασυναίσθητα και ξαφνικά το γκριζο χρώμα που απλωνόταν γύρω τους όλα τα προηγούμενα χρόνια. Ανακάλυπταν για πρώτη φορά ότι η αγέρωχη γιαγιά τους ήταν ευάλωτη στη συγκίνηση και στον ενθουσιασμό επίσης. Αποτόλμησε να γεμίσει το σπίτι με πρωτόγνωρους ήχους μουσικής κι επέτρεψε στον εαυτό της να γελάει γάργαρα και δυνατά σαν να έσπαγε τα δεσμά που της απαγόρευαν να εκδηλώσει τη χαρά που πήγαζε από μέσα της.

Όταν τους ανήγγειλε ότι έφτασε το πλήρωμα του χρόνου να τους ανοίξει την καρδιά της, ο Βάιος κοίταξε την αδελφή του έκπληκτος σαν να μην πίστευε στ' αυτιά του. Κανόνισαν όλοι τις υποχρεώσεις τους ώστε ν' αφήσουν ελεύθερο εκείνο το απόγευμα και ανυπομονούσαν με την αγωνία μικρού παιδιού που περιμένει το ονειρεμένο ταξίδι στην Ντίσνεϊλαντ να ξημερώσει η μέρα των μεγάλων αποκαλύψεων. Σκέφτηκε ο Βάιος να φέρει και γλυκά, να στήσουν μια μικρή γιορτή, σαν να ήταν επετειακή μέρα για κείνους. Θα έκαναν, στα είκοσι τέσσερα χρόνια τους έστω, νοερές συστάσεις με ανθρώπους που απάρτιζαν την οικογένειά τους και δεν είχαν γνωρίσει ποτέ!

Συγκεντρώθηκαν όλοι μαζί στο σαλόνι και άρχισαν να μιλάνε περί ανέμων και υδάτων μέχρι να ζεσταθεί η ατμόσφαιρα και να ξεμπερδεύουν με την αμηχανία της εισαγωγής.

Η Μερόπη σηκώθηκε με την ενέργεια και τη χάρη νέας κοπέλας, παρά την ηλικία της, να ετοιμάσει τσάι. Πάντα άρεσε στη Νεφέλη να χαζεύει τη γιαγιά της ή να την εξετάζει με διεισδυτικό βλέμμα. Η λιγνή και στητή κορμοστασιά της, ο μοντέρνος τρόπος που ντυνόταν και χτένιζε τα πλούσια μαλλιά της έρχονταν σε αντίθεση με τις φιγούρες των γιαγιάδων της εποχής της. Επιπλέον, παρέμενε ακόμη σβέλτη στις κινήσεις της και τρομερά εύστροφη στο πνεύμα. Πάλευε με το χρόνο και κατάφερνε να τον νικάει σε πολλές μάχες. Ένωσε καμάρι και θαυμασμό γι' αυτή τη γυναίκα που λάτρευε και αποδέχτηκε με χαρά την ιδέα να της μοιάσει και να μην καταντήσει στα γεράματά της με ένα σώμα κακοφορμισμένο, μια γερασμένη ψυχή και μια μίζερη διάθεση. Από το ραδιόφωνο ακουγόταν σιγανά ένα μοντέρνο τραγούδι και η Μερόπη λικνιζόταν χαριτωμένα στο ρυθμό της μουσικής.

«Έχουμε σίγουρα την πιο ροκ γιαγιά!» αναφώνησε ο Βάιος και σηκώθηκε να της σκάσει ένα φιλί στο μάγουλο.

«Σήμερα έχουμε την τιμητική μας», απάντησε χαρούμενη η Μερόπη. «Την επιστροφή στους ζωντανούς – έφτασα εβδομήντα δύο χρόνων για να βιώσω μια τέτοια στιγμή!»

Τα δυο αδέρφια κοιτάχτηκαν συνωμοτικά με απορία, σίγουρα ότι δε θα της αποσπούσαν οποιαδήποτε περαιτέρω εξήγηση των λόγων της. Αρκούσε η θετική της διάθεση και προθυμία να θέλει να τους μιλήσει για πρώτη φορά με επισιμότητα από τότε που θυμούνταν τον εαυτό τους.

«Πώς το καταφέρνεις αυτό, γιαγιά; Να μη σε τρομάζει ο χρόνος;» Η φωνή της Νεφέλης έσταζε τρυφερότητα και μέλι.

Η Μερόπη σοβάρεψε σαν να βυθίστηκε ξαφνικά σ' έναν δικό της σκοτεινό και ανήλιο χώρο. Έστρεψε το κεφάλι να κοιτάξει τα δυο της εγγόνια με ύφος απόκοσμο και αποστασιοποιημένο, σαν να τα πρωτόβλεπε.

«Να μη με τρομάζει ο χρόνος; Περιμένεις, αγάπη μου, να σου απαντήσω με μια πρόταση μόνο; Είναι ολόκληρη η ζωή μου κλεισμένη σ' αυτό το ερώτημα. Με τρομοκρατούσε πολύ ο χρόνος και πάλεψα άνισα μαζί του, έδωσα μάχες στο παρελθόν, σήκωσα στα χέρια τα μάτια κύπελλα της νίκης. Ένας αγώνας που κέρδιζα καθημερινά στην πορεία μου με το σταγονόμετρο». Τα μάτια της γιαγιάς είχαν γεμίσει δάκρυα, η Νεφέλη ένωσε αμήχανα.

«Για καλό το είπα, γιαγιάκα μου, για φιλοφρόνηση, δεν ήθελα να σε στεναχωρήσω. Αντίθετα, σε καμαρώνω που δεν γκρινιάζεις συνέχεια ότι γερνάς και βαραίνεις όπως κάνουν οι περισσότερες γυναίκες της ηλικίας σου».

«Άλλο γερνάω και βαραίνω, άλλο γκρινιάζω. Ο χρόνος είναι αμειλικτος και ύπουλος αντίπαλος. Θέλει σεβασμό κι επιδεξιότητα στη διαχείρισή του, το κυριότερο όμως, το μυστικό αν θέλεις, είναι η αποδοχή. Αν τον μάχεσαι και τον κοντράρεις, τον γιγαντώνεις, του παραδίδεις τον έλεγχο να σε εξουσιάζει. Μόνο ο εσωτερικός μου θυμός μου έκλε-

ψε τα χρόνια. Απλώς...» Η Μερόπη, φανερά παραγμένη, ασχολήθηκε με τα πιατικά για να κρύψει τη συγκίνησή της.

«Πάντα το έλεγα ότι η γιαγιά μας είναι μία και μοναδική», πέταξε χαρούμενα ο Βάιος για να αποσυμπιέσει τη φορτισμένη ατμόσφαιρα.

Η Μερόπη φάνηκε να συνέρχεται ή, καλύτερα, να επανέρχεται στην προηγούμενη αισιόδοξη διάθεσή της.

«Είναι ευλογία να μεγαλώνεις, δώρο της φύσης να γερνάς. Αγωνίστηκα σε όλη μου τη ζωή να αποκτήσω με αξιοπρέπεια αυτό το δικαίωμα. Θυσίασα ό,τι αγαπούσα περισσότερο στο βωμό του χρόνου, απλώς και μόνο για να τον αποδεχτώ με ό,τι μου απέφερε. Και αν συμφιλιωθείς μαζί του, αγκαλιάζεις τα σοφά του δώρα».

«Γιαγιά, άρχισες τα ακαταλαβίστικα και σε χάνουμε», ο Βάιος συνάντησε το βλέμμα της αδελφής του.

«Έχει δίκιο, γιαγιά, ο αδελφούλης μου και δε φταίει ότι είναι κουτορνίθι», τον πείραξε γελώντας η Νεφέλη. «Εκφράζεσαι λίγο σαν την Πυθία σήμερα, με αλληγορίες, και δεν καταλαβαίνουμε τίποτα. Πάντα ήσουν κάπως μυστηριώδης και τώρα απέγινες, έλα, πες μας τι εννοείς με όλα αυτά τα φιλοσοφικά».

Η Μερόπη απομακρύνθηκε από κοντά τους και πήγε να χαζολογήσει έξω από το παράθυρο. Έμοιαζε αφηρημένη, ταξίδευε νοερά στον δικό της προσωπικό χώρο και χρόνο. Σαν πέρασε αρκετή ώρα –αδυνατούσε να την προσδιορίσει ακριβώς– στράφηκε προς τα δυο της εγγόνια με έκδηλη λατρεία στα μάτια της. Τους χαμογέλασε τρυφερά, πήγε κοντά τους, τα αγκάλιασε ζεστά και τους έσκασε από ένα φιλί στο μάγουλο. Οι δυο νέοι έστεκαν αμήχανοι κι έκπληκτοι σαν παρατηρητές μιας μυσταγωγίας που διαδραμα-

τιζόταν με τελετουργικό τρόπο. Οι κινήσεις, οι εκφράσεις, το ονειροπαρμένο ύφος, ακόμα και η στάση σώματος της γιαγιάς τους απέπνεαν μυστήριο και αποκάλυπταν απόκρυφες μέχρι τώρα πτυχές της προσωπικότητάς της.

«Εσείς είσαστε τα μεγαλύτερα δώρα που κέρδισα στη μάχη μου με το χρόνο. Άξιζε ο πόνος που βίωσα, αφού τώρα αξιώνομαι τη συντροφιά σας. Είναι τόσο περιέργη η ιστορία της ζωής μου!»

Σαν να είχαν συνεννοηθεί, ο Βάιος με τη Νεφέλη βολέυτηκαν συγχρόνως και οι δυο στον μεγάλο καναπέ και κάρφωσαν τα μάτια τους πάνω της.

«Σ' ακούμε, γιαγιά!»

«Η πορεία της ζωής μας διαγράφεται σαν παραμύθι».

«Τρελαίνομαι για παραμύθια», απάντησε η Νεφέλη.

Η Μερόπη ήταν διστακτική, ξυπνούσαν μέσα της τρομακτικοί δράκοι και αερικά που είχαν καθορίσει ολόκληρη την ύπαρξή της, όφειλε όμως την αλήθεια στα δυο πολύτιμα πλάσματα απέναντί της. Χρόνια ολάκερα τηρούσε ευλαβικά την υπόσχεση που είχε δώσει στην κόρη της, και ασήταν αυτή η πιο επώδυνη επιλογή σε όλο της το παρελθόν. Πόσο δύσκολο φάνταζε στην καρδιά της να κοιτάζει στα μάτια αυτά τα αθώα νέα παιδιά και να τους μιλά για τη μάνα τους! Να τους αποκαλύπτει μια πραγματικότητα που ίσως γκρέμιζε την ψυχή τους και αποδεκάτιζε τα μελλοντικά τους όνειρα. Ο όρκος όμως που είχε δώσει κάποτε τη στοίχειωνε κάθε μέρα που περνούσε, της απομυζούσε ενέργεια και τη γέμιζε με φόβο και αδημονία. Είχε ζυγώσει η στιγμή ν' αναμετρηθεί επιτέλους με το θεριό.

«Αυτό το παραμύθι είναι σκληρό, Νεφέλη μου, έχει σχέση και με τη μάνα σας».

Σταμάτησε να μιλά για να τους δώσει ένα μικρό περιθώριο να συνειδητοποιήσουν ότι αποδέχονταν εκείνη τη στιγμή ν' ακούσουν κάποιον να μιλά για το θέμα που πλήγωνε περισσότερο απ' όλα την ψυχή τους. Την απουσία της μάνας τους!

Ασυναίσθητα, ο Βάιος πέρασε προστατευτικά το χέρι στους ώμους της αδελφής του και απευθύνθηκε στη Μερόπη με έκδηλο παράπονο.

«Μεγαλώσαμε πια, γιαγιά, ήρθε καιρός να μας μιλήσει κάποιος για τη μάνα μας. Σε ολόκληρη τη ζωή μας συμπεριφέρεσαι σαν να μην υπήρξε ποτέ αυτή η γυναίκα. Πατέρα δε γνωρίσαμε και η δική της εξαφάνιση καλύπτεται από μισόλογα και συνεχείς υπεκφυγές. Προσπαθούσαμε, από διακριτικότητα στον πόνο σου, που ήταν, παρά την αντίθετη προσπάθεια που έκανες, πάντα έντονα έκδηλος, να μην εκφράζουμε τη δική μας λαχτάρα να γνωρίσουμε έστω από περιγραφές τη μάνα που στερηθήκαμε από μικρά παιδιά. Συμβιβαστήκαμε με το ν' αποδεχόμαστε το πέπλο ομίχλης που έπλεκες, άθελά σου ίσως, γύρω από την προσωπικότητά της. Υποκρινόσουν την ανέμελη όταν αναφέραμε το όνομά της, σαν να επρόκειτο για κοινή μας γνωστή. Ο μεγαλύτερος φαντομάς της ιστορίας αποδείχτηκε η μάνα μας. Εξαφανίστηκε τόσο ξαφνικά από τη ζωή μας. Δε φαντάζεσαι πόσο λαχταράμε ν' ακούσουμε την αλήθεια για κείνη!»

«Έλα, γιαγιά, διηγήσου μας το παραμύθι», γλύκανε με το γαλήνιο ύφος της η Νεφέλη τον αδελφό και την αμήχανη Μερόπη.

«Θα σας αποκαλύψω όλη μου την ιστορία με λεπτομέρειες, κάθε βήμα που έκανα στο παρελθόν και με οδηγη-

σε σε άγνωστα, δαιδαλώδη μονοπάτια. Δε θέλω να με διακόψετε. Είμαι σίγουρη ότι στην πορεία θα δημιουργούνται μεγάλες απορίες και κενά μέσα σας. Θα τα ξεδιαλύνω· δεν είναι ότι απέφευγα να το κάνω στα χρόνια που πέρασαν, απλώς δεν μπορούσα, γιατί ο πλέον σημαντικός κύκλος της δικής μου ζωής και της δικής σας, αυτός που αφορούσε το παιδί μου, τη μάνα σας, θα έμενε ανολοκλήρωτος κι ελλιπής. Γνωρίζετε μόνο τον τόπο που γεννήθηκα κι έχετε ακούσει σκόρπια και αόριστα σχόλια για τους δικούς μου γονείς και τις αδελφές μου. Από εκεί θα ξεκινήσω, από τη ρίζα του δένδρου».

Σταμάτησε λίγο να ζυγιάσει τα ίδια της τα λόγια. Ένωθε άμαθη και αμήχανη σε τέτοιου είδους εξομολογήσεις. Κοίταξε τα δυο νεαρά άτομα απέναντί της και οπλίστηκε με το απαραίτητο θάρρος. Τους όφειλε εξηγήσεις, χρωστούμενα λόγια που είχαν μουχλιάσει καιρό μέσα της κι έπρεπε πλέον να βγουν στην επιφάνεια και να γιατρευτούν στον αέρα και το φως. Μέχρι το ξημέρωμα, θα μεταμορφωνόταν η ζωή τους και θα άλλαζε η άποψη που είχαν για την οικογένειά τους. Χαμογέλασε και ξεκίνησε.

«Το όνομα που μας δωρίζουν στη ζωή δεν είναι τυχαίο, καθορίζει την πορεία μας, ίσως επιδρά με τον τρόπο του στην προσωπικότητά μας. Από εκεί ξεκινά η δική μου ιστορία!»

Δε θυμούνταν έντονα τα χαρακτηριστικά της μάνας τους, τη φωνή, τις κινήσεις, τον τρόπο που γελούσε ή εκφραζόταν. Ήταν διπλή ορφάνια στην καρδιά τους, δεν είχαν μέσα τους αποκούμπι την εικόνα του ανθρώπου που είχαν απολέσει ξαφνικά στην τρυφερή ηλικία των δέκα χρόνων τους.

Απλώς, μια μέρα, η Μερόπη τους ανακοίνωσε ότι η μάνα τους έφυγε για κάποιο διάστημα. Ξαφνικά, όλα σκοτεινιάσαν στη ζωή τους, βαρύ συναίσθημα αποτυπώθηκε έντονα και στους δυο, σαν μια σκιά, ένα νεφελώδες πέπλο που εγκαταστάθηκε από τότε σαν παραπέτασμα μέσα στην ψυχή τους κι εμπόδιζε το φως του ήλιου και την ξάστερη χαρά να εισχωρήσουν στην καρδιά τους.

Η μάνα τους είχε εξαφανιστεί, για σύντομο χρονικό διάστημα έλπιζαν, και θα επέστρεφε ξανά ανανεωμένη και δυνατή συμπαραστάτης στο πλευρό τους. Το ύφος της γιαγιάς τους όμως και η βαριά ατμόσφαιρα που απλωνόταν σαν ύπουλη ομίχλη μέσα στο σπίτι μαρτυρούσε το δυσοίωνα μέλλον.

Ο καιρός περνούσε και η μάνα τους δεν επέστρεφε ή έστω δεν επικοινωνούσε μαζί τους. Έβρισκαν παρηγοριά στους καθημερινούς ρυθμούς του σχολείου, καλούσαν συχνά τη γειτονοπούλα τους τη Μάγδα, λίγο μεγαλύτερη από εκείνους, να τους συντροφεύει στη μοναξιά τους. Τα τρία

παιδιά δημιουργούσαν, παίζοντας και συζητώντας, το δικό τους πλασματικό μετερίζι κι έπλαθαν έναν κόσμο που τους παρείχε ασφάλεια και προστασία.

Η γιαγιά τους παρέμενε σαν απόρθητος πύργος, πάντα σιωπηλή και βουβή στις απορίες και στο θυμό που εξέφραζαν και η σοφή φιλενάδα τους, η Μάγδα, τους υπενθύμιζε ότι όσο πονούσαν εκείνοι για τη μάνα τους, τόσο πονούσε και η Μερόπη για την κόρη της.

Συμβίωναν με την επιφανειακή ανεμελιά που κρύβει μέσα της βαθύτατη θλίψη κι έμαθαν τα δυο αδέρφια να ενώνουν τις δυνάμεις τους και να στηρίζονται συναισθηματικά ο ένας στον άλλον. Αποδέχτηκαν κάποια στιγμή, ίσως μοιρολατρικά, ίσως με την ικανότητα που έχουν τα παιδιά να προσαρμόζονται τελικά σε κάθε κατάσταση, την αλλόκοτη και ιδιόμορφη καθημερινότητα που βίωναν, τόσο διαφορετική και ανάποδη από εκείνη των συμμαθητών και των φίλων της ηλικίας τους.

H Μερόππη γέμισε ξανά με καυτό τσάι το φλιτζάνι της, μασούλησε μηχανικά ένα κουλουράκι με κανέλα που ήταν από τα αγαπημένα της και σαν εξάντλησε όλο το χρόνο αμηχανίας που δικαιούνταν, ξεκίνησε την αφήγηση της ιστορίας της.

«Όπως ήδη σας είπα, νιώθω ότι με καθόρισε το όνομα που μου δώρισε ο πατέρας μου. Δε σας έχω μιλήσει ποτέ για κείνον, το ξέρω».

«Δε μας έχεις μιλήσει ποτέ για κανέναν», την αποπήρε κάπως με τον τρόπο του ο Βάιος.

«Δεν ήταν εύκολο, παιδιά μου. Τώρα που θα μάθετε, θα με καταλάβετε και θα με συγχωρήσετε και ύστερα θα είσαστε ελεύθεροι να κάνετε την επιλογή σας όπως έπραξε κάποτε και η μάνα σας».

Η επαναλαμβανόμενη και μυστήρια αναφορά στη μάνα τους τάραζε συθέμελα την ψυχή και τη συνειδήσή τους. Κρεμάστηκαν από τα λόγια της γιαγιάς τους, προσηλώθηκαν σε κάθε της λέξη.

«Ο πατέρας μου ήταν στα χρόνια του ένας απλός ψαράς, πάλευε με το μεροκάματο να θρέψει την οικογένειά του, παρέα με την τράτα του, μέρες και νύχτες ολόκληρες, ανάλογα τον καιρό. Το χρόνο και τις καιρικές συνθήκες τις κα-

θόριζαν τα άστρα που έβλεπε στον ουρανό. Διάβαζε τη θέση και τα κέφια τους, αφουγκραζόταν τη λάμψη τους, αναγνώριζε την εποχή ανάλογα με την πορεία τους. Ήταν ζωντανά, είχαν οντότητα, ενέργεια, παλμό και ο πατέρας μου είχε το χάρισμα να κάνει ώρες συντροφιά μαζί τους να τους μιλά κι εκείνα ν' ανταποκρίνονται στα λόγια του.

»Η Πούλια ήταν το αγαπημένο του αστέρι. Της άνοιγε την καρδιά του, ξεσπούσε τους καημούς του, της εκμυστηρευόταν τους φόβους και τα όνειρά του. Η εποχή και η θέση της στον ουρανό προσδιόριζε την ώρα της ημέρας και την πορεία της νύχτας μέχρι το χάραμα. Ξεπρόβαλλε στον ορίζοντα τις πρώτες πρωινές ώρες της άνοιξης, βουτούσε στη θάλασσα να συνεχίσει το ταξίδι της προς το τέλος του φθινοπώρου. Γνώριζε από παλιά ο πατέρας μου την ιστορία του μαγευτικού νεφελώματος των Πλειάδων που φεγγοβολούσαν στον ουρανό. Οι επτά αδελφές της μυθολογίας ήταν οι αγαπημένες του, αναγνώριζε την καθημιά από την όψη και τη λαμπρότητά της. Το υπέροχο ουράνιο Εφτάστερο φιλοξενούσε τις κόρες του Άτλαντα και της Πλειάδος, που, σύμφωνα με την ιστορία τους, ο Δίας τις είχε μεταμορφώσει σε αστέρια για να τις προστατέψει από τον γίγαντα Ωρίωνα που τις καταδίωκε χρόνια από έρωτα και ήθελε να τις απαγάγει. Τις ακολούθησε όμως κι εκείνος σαν αστερισμός κι έντρομες οι επτά αδελφές έπεσαν στη θάλασσα να του ξεφύγουν.

»Τόσο πολύ αγαπούσε ο πατέρας μου τα λαμπερά του αστέρια που τον συμβούλευαν και τον συντρόφευαν καθημερινά, ώστε έδωσε υπόσχεση στον ουρανό να δωρίσει κάποτε στις κόρες που θ' αποκτούσε τα ονόματά τους. Όταν η μάνα μου εγκυμονούσε για πρώτη φορά, κάπου εκεί στο

μεσοπόλεμο, ευχόταν εκείνος ολόψυχα να είναι ο καρπός του θηλυκός για να πραγματοποιήσει την υπόσχεσή του.

»Η ζωή πάντα ακούει με τον τρόπο της αυτά που εύχονται οι άνθρωποι και πολλές φορές τους περιπαίζει επιπλέον· η μάνα μου γέννησε τις δίδυμες αδελφές μου και ήρθε να ξεπληρωθεί διπλά η χρωστούμενη υπόσχεση. Τις παρακολουθούσε φασκιωμένες γοητευμένος ο πατέρας μου μερόνυχτα, να ταιριάζει στην καθεμιά το κατάλληλο όνομα. Μάταια η καημένη η μάνα μου προσπαθούσε να τον πείσει να βαπτιστούν τα μωρά όπως όριζαν οι παραδόσεις, το ένα το όνομα της μάνας του, το άλλο της δικής της.

»Ο πατέρας μου ήταν όμως άνθρωπος καινοτόμος για την εποχή του, με ανοιχτό μυαλό και ονειροπόλος. Πίστευε ότι το όνομα κάθε ανθρώπου κρύβει μέσα του δύναμη και σοφία. Οι κόρες του φώτισαν τη ζωή του και τους άξιζε να πάρουν ονόματα αστεριών και, παρά τις διαμαρτυρίες που έφταναν στ' αυτιά του, εκείνος περίμενε να μεγαλώσουν αρκετά για να μαντέψει το κατάλληλο αστέρι που θα ταίριαζε στα κορίτσια του. Η μια από τις μικροσκοπικές αδελφούλες ήταν πανέμορφη, έλαμπε ο τόπος ολόκληρος σαν του χαμογελούσε, μάντευε από την κούνια της ήδη τη μελλοντική ομορφιά της. Κόντευε η μάνα μου να πεθάνει από καημό σαν τον άκουσε να της αναγγέλλει ότι Μαία ήταν το όνομα που ταίριαζε στην καλλονή της κόρης τους. Μαία ήταν η ομορφότερη από τις Πλειάδες! Έκλαιγε μερόνυχτα και τον παρακαλούσε να διαλέξει κάποια διαφορετική ονομασία· Μαία για κείνην ήταν συνώνυμο της μαμής, θα τους λαιδορούσαν όλοι στο νησί τους, σκεφτόταν πανικόβλητη. Χαμογέλασε ο πατέρας μου στωικά και χωρίς κανέναν ενδοιασμό ονόμασε τη λαμπερή ύπαρξη που

αντίκριζαν καθημερινά τα μάτια του και αγαλλίαζε η ψυχή του Αλκυόνη! Την πιο λαμπερή ολόκληρου του αστερισμού! Η άλλη δίδυμη ήταν περισσότερο δυνατή, έπαιρνε πρωτοβουλίες, διέκρινε στα κύτταρά της ο περήφανος πατέρας μου μια ηγετική προσωπικότητα. Ήταν σίγουρος για την επιλογή του, τα δυο αστέρια της ζωής του θα αξιωνόταν να τα λατρεύει κάτω στη Γη και όχι στον ουρανό όπως συνήθιζε χρόνια να πράττει. Θα αφοσιωνόταν ολοκληρωτικά στη φωτεινή Αλκυόνη του και τη δυναμική Ταυγέτη του!»

Ο Βάιος και η Νεφέλη κοιτάχτηκαν απορημένοι, συγχρόνως συνεπαρμένοι από τη διήγηση της γιαγιάς τους. Οι οικογενειακές ιστορίες του παρελθόντος ήταν απαγορευμένο θέμα συζητήσεων από τότε που θυμούνταν τον εαυτό τους. Συναντούσαν πάντα μια άρνηση από μέρους της γιαγιάς τους, συγκαλυμμένη ή όχι, σε όποια απορία εξέφραζαν για τις ρίζες τους, σαν να είχαν συνωμοτήσει αόρατες δυνάμεις να τους αποκρύψουν κάποιο σημαντικό γεγονός. Και ξαφνικά, για πρώτη φορά στη ζωή τους, η λιγομίλητη και μετρημένη στα λόγια γιαγιά τους περιέγραφε λεπτομερώς εικόνες από το δικό της τόσο απόμακρο παρελθόν.

Η Μερόπη αντιλήφθηκε αμέσως τα ανείπωτα λόγια που περιφέρονταν στην ατμόσφαιρα και χαμογέλασε με το απορημένο ύφος τους.

«Πάντα έρχεται το πλήρωμα του χρόνου για να αποδεσμεύσουμε και να ξερκίσουμε το παρελθόν μας. Υποσχέθηκα κάποτε στον ίδιο μου τον εαυτό ότι, σαν καταλάγιαζε η αντάρα στην ψυχή μου κι έβρισκε το δρόμο της, θα σας αποκάλυπτα άγνωστες πτυχές της οικογενειακής σας

ιστορίας. Ακόμα και αν δεν τη γνωρίζατε μέχρι σήμερα, είναι φορτίο που βαραίνει τους ώμους σας και σας καθόρισε με την ύπαρξή της».

«Μιλάς παράξενα, γιαγιά», είπε η Νεφέλη έκπληκτη.

«Μα και το παρελθόν μου είναι παράξενο, κάθε βήμα που με οδήγησε ως εδώ. Κάθε επιλογή που ανέτρεψε την πορεία μου. Γι' αυτό επέλεξα να ξεκινήσω από την ενέργεια και τη δύναμη που καθόρισαν ακόμα και τα ονόματα στη ζωή μας».

Αδυνατούσαν να κατανοήσουν τη διάθεσή της. Από μικρά παιδιά τη θυμούνταν πάντα με ύφος αγέρωχο και υπερήφανο. Έστεκε αλύγιστη, χρόνια, κυματοθραύστης για κείνους και απάγκιο, σαν καραβοκύρης που κυβερνά συνετά κι έμπειρα το καράβι του στις θαλασσοφουρτούνες και τις αιφνίδιες καταιγίδες που αλλάζουν τη ρότα. Ήταν πάντα παρούσα στις δύσκολες στιγμές τους, διακριτική σκιά στο περιθώριο στις χαρές και τις νίκες τους. Αναπλήρωνε επάξια την αγάπη της μάνας και του πατέρα που στερούνταν από μικρά παιδιά, και υπήρχαν φορές που οι πρωτοβουλίες της επισκίαζαν ακόμα και τη συμπεριφορά των γονιών των διαφόρων παιδικών τους φίλων. Αντιλήφθηκαν ενστικτωδώς και τα δυο αδέρφια συγχρόνως, όπως εξάλλου συνέβαινε πάντοτε να ταυτίζονται ψυχολογικά, ότι γίνονταν μάρτυρες μιας πολύ σπουδαίας και σημαντικής για το μέλλον τους εξομολόγησης.

Η Νεφέλη χώθηκε τρυφερά στην αγκαλιά του αδελφού της και κάρφωσε τα μάτια της με προσμονή στη μεγάλη γυναίκα απέναντί τους που έμοιαζε να βυθίζεται ξανά στο δικό της απόκοσμο και μακρινό παρελθόν.

«Μίλησέ μας για το όνομα της Ταϊγέτης, γιαγιά!» πρότεινε συνεπαρμένος ο Βάιος.

«Η Ταϋγέτη, σύμφωνα με την ελληνική μυθολογία, ονειρεύτηκε ένα βράδυ τον Δία και σε εννέα μήνες γέννησε τον Λακεδαιμόνα, τον πρώτο βασιλιά της Σπάρτης. Εκείνος με τη σειρά του, για να τιμήσει τη μάνα του, ονόμασε το κοντινό βουνό που δέσποζε στην περιοχή τους Ταϋγετο!

»Θα προσπεράσω γρήγορα τα πρώτα παιδικά χρόνια των δίδυμων αδελφών μου που επιβεβαίωναν μ' έναν μυστηριακό και νομοτελειακό τρόπο την επιλογή του πατέρα μας. Η Αλκυόνη μάγευε και φώτιζε με την παρουσία της κάθε άνθρωπο που την πλησίαζε, η Ταϋγέτη κέρδιζε εντυπώσεις και προνόμια με τη μαχητικότητα και τον δυναμικό χαρακτήρα της. Εκείνα τα χρόνια οι γονείς μου βίωναν τις συνέπειες του πολέμου· η πείνα, οι κακουχίες, οι αρρώστιες ήταν η καθημερινότητα της πλειονότητας των ανθρώπων. Στο νησί τα βόλευαν αρκετά καλά με τις ψαριές και τα φτωχά σε παραγωγή μπιστόνια τους κι έτσι μπορούσαν οι γονείς μου να θρέφουν με αξιοπρέπεια την οικογένειά τους. Η μάνα μου όμως δυσκολευόταν να ξαναπιάσει καρπό στα σπλάχνα της. Λίγο πριν τελειώσει όμως ο πόλεμος, φούσκωσε πάλι η κοιλιά της από την αφεντιά μου.

»Η χαρά τους απερίγραπτη· η μάνα μου περίμενε το γιο που θα την καταξίωνε στα μάτια της κοινωνίας, αφού θα μπορούσε να γεννήσει αρσενικό, ο πατέρας μου περίμενε την κόρη για να ονομάσει το επόμενο αστέρι της καρδιάς του. Σαν γεννήθηκα, επικράτησε χαρμολύπη αναμεταξύ τους. Εκείνη ένιωθε άχρηστη που έφερε στον κόσμο πάλι κόρη, εκείνος έσκυβε στο προσκεφάλι μου με αγωνία να μαντέψει ποιο όνομα από τις υπόλοιπες αγαπημένες του Πλειάδες θα μου άρμοζε.

»Είχε με τον τρόπο του τη δική του φιλοσοφία ο πατέ-

ρας μου. Άφηνε το χρόνο να αποφασίζει όταν εκείνος δί-σταζε να κάνει το επόμενο βήμα. Έφτασα τριών ετών και ήμουν ακόμη αβάπτιστη, γιατί εκείνος δεν ψυχανεμιζόταν επακριβώς το όνομα που ταίριαζε στη φτιαξιά μου. Η ιστορία κάθε κόρης του αστερισμού τον παίδευε στο ζύγι της προσωπικότητάς μου. Συζητούσε μαζί τους τις ξάστερες νύχτες που τον συντρόφευαν κι έπιαναν το κουβεντολόι μέχρι η Πούλια, έτσι προσφωνεί ο λαός μας τις Πλειάδες, να πέσει στη θάλασσα και να φέξει η μέρα. Με παρατηρούσε, με δοκίμαζε, ζύγιαζε τα όριά μου, με σύγκρινε καλοπροαίρετα με τις αδελφές μου.

»Συνήθιζα να παραμένω στο περιθώριο από τα μικράτα μου, όχι από ντροπή ή έλλειψη δυναμισμού, απλώς λόγω έμφυτης συστολής. Κρυβόμουν, παρατηρούσα και μετρούσα τις δυνάμεις μου αν θα τα καταφέρω στο επόμενο βήμα. Επέμενα και κυνηγούσα με θέρμη και σθένος αυτό που επέβαλλε η καρδιά μου και ύστερα, σαν αποκαμωμένος από τη μάχη πολεμιστής, ένιωθα την ανάγκη ν' αποτραβηχτώ μόνη μου στο περιθώριο, ν' ανασυντάξω τον εαυτό μου και την εσωτερική μου ισορροπία. Και εκείνος ο σοφός και αγράμματος ψαράς, που είχα την τύχη και την τιμή να είναι πατέρας μου, μπόρεσε να διαβάσει στα μάτια και τις κινήσεις ενός τρίχρονου παιδιού τα βάθη του χαρακτήρα και της ψυχής του. Η Μερόπη ήταν η μοναδική από τις επτά αδελφές που ακολούθησε απόλυτα, με πάθος, την καρδιά της. Παντρεύτηκε τον θνητό Σίσυφο κι έγινε μητέρα του Γλαύκου. Όλες οι υπόλοιπες Πλειάδες ζευγάρωσαν αποκλειστικά με τους θεούς. Επειδή όμως είχε συναίσθηση της ατιμωτικής πράξης της, παρέμεινε ηθελημένα στο περιθώριο και όταν έγινε αστέρι του ουρανού έλαμπε λι-

γότερο από τις αδελφές της και ήταν δυσδιάκριτη. Άλλοτε λοιπόν οι άνθρωποι ονομάζουν το όμορφο αστρικό σμήνος Επτάστερο κι άλλοτε Εξάστερο, ανάλογα αν συμπεριλαμβάνουν τη Μερόπη στο μέτρημα.

»Παρόλο που δεν ήταν αυτό το όνομα μέσα στις επιλογές του πατέρα μου, το αποδέχτηκε με σύνεση και λογική σαν την καλύτερη επιλογή που θα περιέγραφε την προσωπικότητα που μάντευε ότι θα ξεδίπλωνα μελλοντικά στη ζωή μου. Με ονόμασε με πολλή περηφάνια Μερόπη και μου έλαχε να θυσιάσω τα πάντα στην πορεία μου για ν' ακολουθήσω κι εγώ τον μεγάλο έρωτα της ζωής μου! Έζησα σαν το αστέρι μου, πάντα στο περιθώριο και το σκοτάδι από φόβο μην αποκαλυφθεί η πράξη μου. Μόνο που...»

Σταμάτησε να μιλά, κοίταξε έξω από το παράθυρο με απόκοσμο ύφος σ' ένα δικό της απόκρυφο υπερπέραν, πάσχιζε αμήχανα να σκουπίσει τα δάκρυα που ανάβλυζαν από τα μάτια της. Αναμνήσεις και θύμησες από ένα παρελθόν που είχε περάσει ανεπιστρεπτί κλόνιζαν εκείνη τη στιγμή συθέμελα τις αντοχές της. Όφειλε να συνεχίσει ανεπηρέαστη να ξετυλίγει το παρελθόν με μάρτυρες τα δυο της εγγόνια, ό,τι είχε λατρέψει περισσότερο στη ζωή της!

Άκουγε πάντα μέσα της τη φωνή του αγαπημένου της πατέρα να την καθησυχάζει, ότι όλα θα έβρισκαν τη λύση τους μέχρι να πέσει η Πούλια στη θάλασσα, μέχρι να ξημερώσει...

Ο Βάιος προβληματίστηκε με τη συμπεριφορά της γιαγιάς του. Πρώτη φορά την έβλεπε να χάνει την ψυχραιμία της και να εκδηλώνει την αδυναμία της. Από τότε που την θυμόνταν, υπήρξε πάντα αξιοπρεπής και περήφανη στη θωριά της, δε λύγιζε εύκολα μπροστά σε αντίξοες καταστάσεις, εκείνη καθόριζε με τις σταθερές της αντιδράσεις τις εκφράσεις και τα ψυχολογικά ξεσπάσματα όλων μέσα στο σπίτι.

Ήταν μικρά παιδιά, αγνά και άμαθα από δυσκολίες και συναισθηματικά χτυπήματα, όταν η μάνα τους κατά κάποιο τρόπο εξαφανίστηκε μυστηριωδώς από τη ζωή τους. Τη θυμούνταν με την αδελφή του να κλαίει γοερά, να συμπεριφέρεται παράξενα, δεν μπορούσαν όμως τότε, σε τόσο μικρή ηλικία, να ερμηνεύσουν σωστά τις κινήσεις ενός δυσβάστακτου αποχαιρετισμού. Και από τότε σιωπή. Ένωσαν τσιμπήματα ενοχής εκείνος και η Νεφέλη, χωρίς να καταφέρνουν να κατανοούν τις αιτίες συμπεριφοράς των μεγάλων. Κάτι κακό είχαν διαπράξει εκείνοι, χωρίς να το καταλάβουν, γι' αυτόν το λόγο επικρατούσε τόσο μεγάλη αναταραχή στο σπιτικό τους, γι' αυτό κανείς ούτε καν τους εξηγούσε για ποιους λόγους στη συνέχεια της ζωής τους θα στερούνταν τη μάνα τους. Έπαιρνε τα βράδια αγκαλιά την αδελφούλα του και κουλουριάζονταν παρηγορητικά ο ένας στο σωματάκι του άλλου, μένοντας βουβοί μπρος στα

αναπάντητα ερωτήματα που φώλιαζαν στην ψυχή τους.

Ο μοναδικός τους συγγενής, η γιαγιά τους, ανέλαβε ολοκληρωτικά την ανατροφή και τη διαπαιδαγώγησή τους. Την έβρισκαν κάθε ξημέρωμα στην κουζίνα ντυμένη και χαμογελαστή να τους σερβίρει πρωινό, τους καλωσόριζε σαν επέστρεφαν από το σχολείο, φρόντιζε τις μαθητικές τους υποχρεώσεις, τους συνόδευε στις εξωσχολικές τους δραστηριότητες και σαν τους καληνύχτιζε τα βράδια τρυφερά, εξαφανιζόταν σαν αερικό στο δωμάτιό της. Δεν αντιλήφθηκαν ποτέ να λυγίζει, να δυσανασχετεί ή να τους απειλεί με εγκατάλειψη ή από κούραση. Άργησαν να συνειδητοποιήσουν ότι η γιαγιά Μερόπη χρόνια ολάκερα ακολουθούσε ευλαβικά και αδιαμαρτύρητα το ίδιο πρόγραμμα. Το άγγιγμά της μόνο είχε μια απόσταση σαν να φοβόταν ότι τα εγγόνια της ήταν εύθραυστα και θα έσπαγαν αν τα έσφιγγε δυνατά στην αγκαλιά της, κι εκείνα ζητιάνευαν το χάδι της σαν κουτάβια που λαχταρούσαν την αποδοχή του αφεντικού τους.

Περνούσαν τα χρόνια, μεγάλωναν και μάθαιναν να συμβιώνουν με τις παράξενες συνθήκες της ιδιόμορφης καθημερινής ζωής που είχαν δημιουργήσει. Τις Κυριακές και τις βαρετές γιορτές έπλητταν όλοι τους σε άνευρα και συμβατικά οικογενειακά τραπέζια τριών μόνο ατόμων και χαμογελούσαν αφηρημένα ο ένας στον άλλον, προσπαθώντας να αποτρέψουν όλοι βαθυστόχαστες και απαγορευμένες συζητήσεις μεταξύ τους.

Η αναφορά στο όνομα της μάνας τους προκαλούσε έντονη δυσαρέσκεια και αμηχανία από την πλευρά της γιαγιάς τους. Μελαγχολούσε και συμπεριφερόταν σαν αγρίμι που το στένευε το κλουβί του και τα παιδιά τότε σιωπούσαν από διακριτικότητα μην και προκαλέσουν περαιτέρω αρνη-

τικά και δυσάρεστα συναισθήματα και βαθύνουν το δράμα.

Ο Βάιος θυμόταν τον εαυτό του στην εφηβεία να προτιμά να λείι στους φίλους του ότι η μάνα τους είχε πεθάνει παρά να παραδέχεται ότι δε γνώριζε οτιδήποτε αφορούσε τη μυστηριώδη εξαφάνισή της από τη ζωή τους. Την πρώτη και τελευταία φορά που αποπειράθηκε ν' αποσπάσει πληροφορίες από τη γιαγιά Μερόπη, ένιωσε ότι προσέκρουσε με μεγάλη ταχύτητα σε τοίχο. Είχε πάρει κρυφά από την αδελφή του πρωτοβουλία να της μιλήσει, νιώθοντας έτοιμος να σταθεί κυματοθραύστης για κείνη ό,τι κακά μαντάτα και αν έφταναν στ' αυτιά του για την πορεία της μάνας τους. Όρθωσε το ανάστημά του σαν άντρας και παρέταξε δυνάμεις ν' αντιμετωπίσει την αγέρωχη Μερόπη, γνωρίζοντας απόλυτα πόσο δύσκολο ήταν να εκμαιεύσει πληροφορίες.

Τη γυρόφερνε όλη μέρα σαν πεινασμένο σαρκοβόρο τη λεία του, δειλιάζοντας να πάρει πρωτοβουλία από το φόβο της απόρριψης. Ένιωσε τα κέφια και τη διάθεση της γιαγιάς του ανεβασμένα μια συγκεκριμένη στιγμή και αποτόλμησε ν' αρχίσει τις ερωτήσεις που τριβέλιζαν τη δική του ψυχή και της Νεφέλης.

«Θέλω να μάθω για τη μάνα μας, γιαγιά! Μεγαλώσαμε πλέον, δε γίνεται να μας κρύβεις άλλο την αλήθεια».

«Δεν κρύβω καμιά αλήθεια, αγόρι μου. Τηρώ απλώς μια υπόσχεση».

«Υπόσχεση σ' εκείνη; Δεν καταλαβαίνω τι εννοείς».

«Αν σου έλεγα γι' αυτή την υπόσχεση, θα έπρεπε πρώτα να σας ξεδιπλώσω ολόκληρη τη δική μου πορεία. Είσαστε ακόμα πολύ νέοι κι άμαθοι από τη ζωή για να επιχειρήσω μια τόσο πολύπλοκη εξομολόγηση για το παρελθόν

μου. Κάντε υπομονή λίγο καιρό ακόμα. Πάρτε παράδειγμα από την ίδια τη Γη, οι καρποί μόνο όταν είναι ώριμοι πρέπει να τους παίρνουμε από τη φύση».

«Γιαγιά, με τρελαίνεις με τις ασυναρτησίες που λες. Τι σχέση έχει η δική σου ζωή με την απόφαση της μητέρας μας να μας εγκαταλείψει;»

Το ύφος της Μερόπης σκυθρώπιασε, η έκφραση στο πρόσωπό της σκλήρυνε στο άκουσμα της λέξης εγκατάλειψη. Άφησε το βλέμμα της να περιπλανηθεί σ' έναν δικό της σκοτεινό ορίζοντα, δίνοντας ξεκάθαρα το μήνυμα ότι η συζήτηση μεταξύ τους είχε φτάσει σε αδιέξοδο. Γύρισε να κοιτάξει τον εγγονό της, τα μάτια της μεταμορφώθηκαν από λάμψη και τρυφερότητα.

«Δεν εγκατέλειψε εσάς η μάνα σας. Να μην ακούσω να το ξαναπείς αυτό, Βάιε. Τη ζωή εγκατέλειψε και τις μάχες που έπρεπε να δώσει με καθημερινό κουράγιο και θυσίες».

Έμεινε άναυδος και περισσότερο μπερδεμένος από ποτέ. Καινούργια παράλογα στοιχεία έρχονταν να προστεθούν στην ήδη γεμάτη απορίες καρδιά του.

«Σίγουρα ζει ακόμα η μάνα μας, γιαγιά;» ίσα που μπόρεσε να ψελλίσει.

«Είναι καλά και όσο γίνεται γαλήνια», αποκρίθηκε ανέκφραστα η Μερόπη.

«Μήπως είναι στη φυλακή; Έτσι που μιλάς...» συνέχισε σχεδόν τρέμοντας από ένταση ο νεαρός.

Η Μερόπη ξέσπασε σε σπασμωδικά γέλια μαζί μ' έναν ασυγκράτητο λυγμό.

«Για μένα είναι εγκλωβισμένη κάπου χειρότερα από φυλακή», ξεστόμισε μυστηριωδώς και βγήκε γρήγορα από το δωμάτιο.

Από τότε, όσες φορές επιχειρήσε να επαναφέρει τη συζήτηση για τη μάνα τους προσέκρουε με ορμή στο ίδιο τσιμεντένιο τείχος. Πάντα κατέληγε η Μερόπη ότι τάχα δεν είχε έρθει το πλήρωμα του χρόνου για να πληροφορηθούν το παρελθόν της οικογένειάς τους.

Κοίταζε τη γιαγιά του να γυροφέρνει στο σαλόνι και να τους εκθέτει το παρελθόν της και αναρωτιόταν αν πράγματι είχε φτάσει η στιγμή που περίμεναν χρόνια τώρα, μέρα τη μέρα, με την αγαπημένη του αδελφούλα. Απομόνωσε με μεγάλη δυσκολία τα υπόλοιπα θέματα που τον απασχολούσαν, τα θεώρησε αυτόματα υποδεέστερα των περιστάσεων και αποφάσισε ν' αφοσιωθεί αποκλειστικά στις δυο υπάρξεις απέναντί του που καθόριζαν την έως τότε πορεία της ζωής του.

H Νεφέλη ένιωθε τα μηνίγγια στους κροτάφους της να 'χουν στήσει τρελό χορό. Αδυνατούσε να ελέγξει τους παλμούς της καρδιάς της που κόντευαν να την τρελάνουν. Δεν ήταν σίγουρη πλέον αν ήθελε ν' ακούσει ιστορίες για καταστάσεις που είχε θάψει στα κατάβαθα της ψυχής της. Καταστάσεις που την είχαν πληγώσει με βίαιο τρόπο και κατόρθωσε με καθημερινό και άνισο αγώνα να ξεπεράσει και ν' αποδεχτεί.

Από τότε που ήταν μικρό κορίτσι, και μόνο στο άκουσμα της λέξης «μάννα» ταραζόταν και αναπηδούσε από τη θέση της. Ποια μάννα να θυμηθεί και να γνωρίσει; Η Μερόπη βρισκόταν πάντα πλάι της, αυτή ήταν το απάνεμο λιμάνι των παιδικών της χρόνων. Ο δικός της χαρακτήρας δεν ήταν μειλίχιος και ήρεμος σαν του Βάιου· αντίθετα, την καθόριζαν έντονες εσωτερικές συγκρούσεις, ξεσπάσματα και αντιφάσεις. Θύμωνε με το παραμικρό και είχε συναισθηματικές εκρήξεις που πυροδοτούνταν εύκολα, ενώ ύστερα καταλόγιαζε για μέρες, αμίλητη, βυθισμένη στη δική της μυστηριακή σιωπή.

«Σίγουρα δε μεγαλώνουμε όπως μεγαλώνει ο μέσος όρος των οικογενειών», πείραζε συχνά τον αδελφό της που λάτρευε και τον γέμιζε φιλία.

«Έχουμε ο ένας τον άλλον», ανταπέδιδε με τρυφερότητα εκείνος την αγάπη της αδελφής του.

Είχαν μάθει να λειτουργούν δημιουργώντας έναν δικό τους φιλοσοφικό προστατευτικό κλοιό. Αποδέχονταν, ο ένας με τη βοήθεια του άλλου, ότι μεγάλωναν χωρίς την παρουσία των γονιών τους, με μια γιαγιά που μέτραγε για δέκα σε ενέργεια και συναισθηματικά αποθέματα.

Όφειλε να ομολογήσει στον εαυτό της ότι ένιωθε αλλόκοτα τη συγκεκριμένη μέρα, σαν να της πίεζε κάποιος μ' ένα βαριδί το στήθος. Ίσως επειδή για πρώτη φορά στη ζωή της απέκρυπτε κι εκείνη τη συναισθηματική της κατάσταση από τη γιαγιά και τον αδελφό της. Δεν ένιωθε όμως έτοιμη να μοιραστεί μαζί τους το δίλημμα που της έσκιζε στα δυο τα σωθικά.

Προσπαθούσε να εστιάσει την προσοχή της στη διήγηση της Μερόπης, αλλά τα κατάφερνε με δυσκολία. Η σκέψη της ταξίδευε σαν αποδημητικό πουλί από τη μια άκρη του κόσμου στην άλλη. Μάταια προσπαθούσε να τη συγκροτήσει και να τη δαμάσει, κι επειδή όλα πάντα έρχονταν ανάποδα, η γιαγιά τους αποφάσισε την πλέον ακατάλληλη για κείνη περίοδο να τους ξεδιπλώσει λεπτομερώς το παρελθόν και το παρασκήνιο της οικογενειακής τους ιστορίας.

Προέκυψε μια μικρή διακοπή όταν κουδούνισε το τηλέφωνο του αδελφού της. Η Μερόπη ανακάτευε μηχανικά το τσάι της και ο Βάιος μιλούσε στο κινητό αναφοκοκκινισμένος από ένταση. Γέλασε η Νεφέλη με τα καμώματα του αδελφού της, τον διάβαζε σαν ανοιχτό βιβλίο, δεν μπορούσε να κρύψει λεπτό τα συναισθήματά του. Η κοπέλα του τον ταλάνιζε με τα σκέρτσα της τον τελευταίο καιρό κι εκείνος έτρεχε από πίσω της σαν απροστάτευτο και αδέσποτο κουτάβι. Άντρες! σκέφτηκε η Νεφέλη. Προβλέψιμοι, άξιοι της μοίρας τους ήταν όλοι.

Παρακολουθούσε μηχανικά τους δυο ανθρώπους που καθόριζαν ολόκληρη την ύπαρξή της, τους ανθρώπους που λάτρευε και θα έδινε ακόμα και τη ζωή της για κείνους. Όλες οι υπόλοιπες αγάπες που βίωσε στο παρελθόν, ερωτικές και φιλικές, της άφησαν στο τέλος ένα απέραντο κενό στην ψυχή και μια αίσθηση αναξιότητας του εαυτού της. Μόνο τη Μαγδούλα τους ένιωθε οικεία και άξια να της εμπιστευτεί τα εσώψυχά της. Τη θεωρούσαν σχεδόν μέλος της οικογένειάς τους. Ήταν ένα όμορφο, πρόσχαρο κορίτσι, έτοιμο πάντα να συμπαρασταθεί στα προβλήματά τους και ν' αντιμετωπίσει μαζί τους κάθε δυσκολία.

Ένα πλάσμα όμως είχε εισβάλει σαν κατακτητής τον τελευταίο καιρό στην καρδιά της και τη φόβιζε με την τρέλα και την παραφορά που της δημιουργούσε στο μυαλό, στο σώμα και στην ψυχή. Απώθησε τις σκέψεις που την κατέκλυζαν και αποφάσισε ν' αφοσιωθεί στη διήγηση της γιαγιάς της με την ελπίδα ότι ίσως αναγνώριζε στις ιστορίες άλλων ανθρώπων πτυχές του δικού της χαρακτήρα και μάντευε τελικά τη σωστή συνταγή της ευτυχίας για την πορεία της.

Ο Βάιος επανήλθε και η Μερόπη, αρκετά καταβεβλημένη σωματικά από εμφανή αϋπνία, συνέχισε την αφήγηση των παιδικών της χρόνων με σκοπό να κάνει τα εγγόνια της να κατανοήσουν τις επώδυνες επιλογές που έκανε κάποτε εκείνη στη ζωή και στη συνέχεια και η ίδια τους η μάνα.

Η Μερόπη, στη δύση πλέον της ζωής της, καλεί τα δυο εγγόνια της
σε μια βραδιά αποκαλύψεων, μια εκ βαθέων εξομολόγηση που
θα ρίξει φως στο μυοτήριο της εξαφάνισης της μητέρας τους.
Μέχρι να ξημερώσει, τα πάντα θα έχουν αποκαλυφθεί.

Πολλά χρόνια πριν, σε ένα κυκλαδίτικο νησί, η Μερόπη και
η Αλκυόνη ερωτεύονται με πάθος τον Αντρέα, αλλά με τελείως
διαφορετικό και μοιραίο τρόπο. Ο φυσικός δεσμός που
τις ενώνει θα οιαθεί αφορμή για τραγικές συνέπειες.
Η Μερόπη θα αναγκαστεί να ζήσει ο' ένα αιώνιο ψέμα,
κρύβοντας τα αγαπημένα της πρόσωπα, ενώ
η Αλκυόνη θα πλάσει ένα φανταστικό κόσμο,
όπου θεοί έχουν μόνο η ίδια και ο Αντρέας.
Και ξαφνικά, ο ερχομός ενός παιδιού θα ταράξει
την επιφανειακή ηρεμία σαν ανεμοστρόβιλος.

Άραγε, με πόσο πόνο πρέπει ν' αναμειχθεί η ανθρώπινη ψυχή
για να ξεφύγει από τον, συχνά, ζοφερό λαβύρινθο
της ύπαρξης; Πόσο μεγάλο τίμημα πρέπει να πληρώσει
για να διαβεί το φοιτηνό μονοπάτι της λύτρωσης και της αγάπης;

ISBN 978-960-496-951-7

9 789604 969517

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ: 12298

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.

ΤΑΤΟΙΟΥ 121, 144 52 ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΤΗΛ.: 210 28 04 800 • FAX: 210 28 19 550

www.psichogios.gr • e-mail: info@psichogios.gr

Ε Σ Ε Ι Σ Κ Ι Ε Μ Ε Ι Σ Π Α Ν Τ Α Σ ' Ε Π Α Φ Η